

RECOMANDAREA NR. (2002)10

A COMITETULUI MINIȘTRILOR CĂTRE STATELE MEMBRE

PRIVIND MEDIEREA ÎN MATERIE CIVILĂ

(adoptată de Comitetul Miniștrilor în 18 sept. 2002, la a 808-a reunire a delegațiilor miniștrilor)

Trad. Jud.Cristi Danilet

Comitetul Miniștrilor, în baza art. 15.b din Statutul Consiliului Europei,

Salutând dezvoltarea unor moduri de soluționare a litigiilor care sunt alternative hotărârilor judecătorești și căzând de acord asupra oportunității unor reguli care să stabilească garanții atunci când sunt utilizate asemenea proceduri;

Subliniind necesitatea de a se face eforturi pentru îmbunătățirea în permanență a metodele de rezolvare a litigiilor, ținându-se cont de nevoile proprii fiecărei jurisdicții;

Convins de interesul de a stabili reguli particulare în ceea ce privește medierea, definită ca proces de dezvoltare în care un "mediator" ajută părțile să negocieze asupra chestiunilor în litigiu și să ajungă la un acord care să le convină;

Recunoscând avantajele, în unele cazuri, ale medierii în litigiile de dreptul civil;

Conștientizând necesitatea organizării medierii în alte ramuri de drept;

În spiritul Recomandării nr. (98) 1 asupra medierii familiale, al Recomandării nr. (99) 19 asupra medierii în materie penală și al Recomandării nr. (2001) 9 asupra căilor alternative de soluționare a litigiilor dintre autoritățile administrative și persoanele private, ca și rezultatele altor activități și cercetări efectuate de Consiliul Europei și pe plan național;

Având în vedere în mod particular Rezoluția nr. 1 privind „Administrarea justiției în secolul 21” adoptată de miniștrii de justiție europeni în conferința nr. 23 din 8-9 iunie 2000 de la Londra¹ și, în special, de invitația adresată de miniștrii de justiție europeni către Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei de a elabora, în colaborare cu Uniunea Europeană, un program de lucru destinat să încurajeze recurgerea, dacă e cazul, la procedurile extrajudiciare de rezolvare a litigiilor;

Cunoscând rolul important al instanțelor în favorizarea medierii;

Observând că, deși medierea poate să contribuie la reducerea numărului de litigii și la ușurarea activității în instanțe, ea nu poate înlocui un sistem judiciar echitabil, eficace și ușor accesibil;

A. Recomandă guvernelor statelor membre:

- i. să faciliteze, de fiecare dată când e necesar, medierea în materie civilă;
- ii. să ia sau să consolideze, după caz, toate măsurile necesare pentru a aplica treptat „Principiile directe privind medierea în materie civilă”, arătate mai jos.

¹ Disponibilă la adresa <http://tinyurl.com/confminjondon> (n.ns., CD).

Principiile directoare privind medierea în materie civilă

I. Definirea medierii

1. În înțelesul prezentei recomandări, "medierea" desemnează o procedură prin care părțile negociază probleme litigioase pentru a ajunge la un acord, cu asistența unuia sau a mai multor mediatori.

II. Domeniul de aplicare

2. Prezenta recomandare se aplică medierii în materie civilă. În sensul prezentei recomandări, expresia "în materie civilă" reprezintă toate materiile implicând drepturi și obligații cu caracter civil, inclusiv cele privind dreptul comercial, dreptul consumatorului și dreptul muncii, dar excluzând materii de natură administrativă sau penală². Prezenta recomandare nu contravine Recomandării nr. (98) 1 privind medierea familială.

III. Organizarea medierii

3. Statele sunt libere de a crea și organiza medierea în materie civilă în maniera cea mai potrivită, care poate fi apanajul sectorului public sau a celui privat.

4. Medierea poate să aibă loc în cadrul procedurii judiciare sau în afara acesteia.

5. Chiar dacă părțile utilizează medierea, accesul la justiție trebuie să fie disponibil, fiindcă aceasta constituie ultima garanție a protecției drepturilor părților.

6. Prin reglementarea medierii, statele ar trebui să asigure un echilibru între nevoile și efectele duratei procedurii necesare pentru a se adresa justiției și promovarea procedurilor de mediere rapide și ușor accesibile.

7. Prin reglementarea medierii, statele ar trebui să supravegheze a se evita (I) întârzierile inutile și (II) recurgerea la mediere ca o tactică de întârziere.

8. Medierea poate să fie în mod particular utilă atunci când procedura judiciară nu e convenabilă părților, mai ales datorită costurilor implicate sau a naturii sale formale, ori din cauza necesității de a menține dialogul sau relațiile între părți.

9. Statele ar trebui să țină cont de oportunitatea de a crea și de a propune medierea gratuită în tot sau în parte ori de a prevedea asistență judiciară pentru mediere, mai ales dacă interesele uneia dintre părți necesită o protecție particulară.

10. Atunci când medierea presupune cheltuieli, acestea din urmă ar trebui să fie rezonabile în raport cu importanța problemei în cauză și să țină cont de volumul de muncă depus de mediator.

IV. Procesul de dezvoltare a medierii

11. Statele ar trebui să decidă dacă și în ce măsură clauzele privitoare la mediere pot să restrângă dreptul părților de a apela la justiție.

12. Mediatorul ar trebui să acționeze de o manieră imparțială și independentă și să vegheze la respectarea principiului egalității armelor în timpul medierii. Mediatorul nu poate impune o soluție părților.

² Pentru acestea există recomandări distincte – este vorba de *Recomandarea nr. (2001) 9 asupra căilor alternative de soluționare a litigiilor dintre autoritățile administrative și persoanele private*, respectiv *Recomandarea nr. (99) 19 asupra medierii în materie penală (n.ns, CD)*.

13. Informațiile din timpul medierii sunt confidențiale și nu pot fi folosite ulterior, decât cu acordul părților sau în cazurile permise de dreptul național.

14. În procesul de desfășurare a medierii ar trebui să fie lăsat părților suficient timp pentru a examina problemele ridicate și pentru a găsi o eventuală soluție în litigiu.

V. Pregătirea și responsabilitatea mediatorilor

15. Statele ar trebui să ia măsuri pentru a promova adoptarea normelor necesare pentru selecția, responsabilitatea, formarea și calificarea mediatorilor, inclusiv mediatorii care sunt implicați în tratarea problemelor internaționale.

VI. Înțelegerile stabilite în urma medierii

16. În mod obișnuit, la finalul fiecărei proceduri de mediere ar trebui să fie redactat un document scris pentru a defini obiectul, întinderea și soluția înțelegerii. Părțile ar trebui să poată să beneficieze de un termen limită pentru reflecție, acceptat de părți, între momentul la care este redactată și data la care este semnată înțelegerea.

17. Mediatorii ar trebui să informeze părțile în legătură cu efectele acordurilor stabilite prin mediere și în legătură cu demersurile de făcut dacă una sau ambele părți doresc să execute respectivele acorduri. Asemenea acorduri nu ar trebui să contravină ordinii publice.

VII. Informații cu privire la mediere

18. Statele ar trebui să furnizeze publicului și persoanelor implicate în litigiile civile o informare generală asupra medierii.

19. Statele ar trebui să grupeze și să distribuie informații detaliate asupra medierii în materie civilă, inclusiv cu privire la costurile și eficiența medierii.

20. Ar trebui să fie luate măsuri conform practicii și dreptului național pentru a crea o rețea de centre regionale și/sau locale, unde particularii să poată obține o părere imparțială și informații despre procedura medierii, chiar prin telefon, prin scrisoare sau prin e-mail.

21. Statele ar trebui să informeze profesioniștii implicați în funcționarea justiției, asupra medierii în materie civilă.

VII. Aspecte internaționale

22. Statele ar trebui să încurajeze crearea modalităților care să permită promovarea utilizării medierii pentru a rezolva probleme conținând elemente de extraneitate.

23. Statele ar trebui să promoveze colaborarea între serviciile interesate de mediere în materie civilă pentru a facilita recurgerea la medierea internațională.

B. Însărcinează Secretarul General al Consiliului Europei să transmită prezenta Recomandare autorităților competente ale Uniunii Europene în scopul:

- de a promova cooperarea între Consiliul Europei și Uniunea Europeană în legătură cu toate urmările rezultate din prezenta recomandare și, mai ales, de a difuza prin mijloacele unui site web informații asupra legilor și procedurilor statelor în domeniile citate în prezenta recomandare; și

- de a încuraja Uniunea Europeană, atunci când elaborează reguli la nivelul Comunității Europene, de a redacta dispoziții menite să completeze sau să întărească dispozițiile prezentei recomandări sau să faciliteze aplicarea principiilor pe care le consacra³.

³ Despre preocupările Uniunii Europene în această materie, <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l33251.htm> (n.ns, CD).